

Wytyczne dla funkcjonowania Lokalnych Partnerstw Wodnych (LPW)

1. Czym jest Lokalne Partnerstwo Wodne (LPW)?

Lokalne Partnerstwo Wodne (LPW) to dobrowolne, nieformalne zrzeszenie osób/podmiotów, które są zainteresowane lub zaangażowane w gospodarowanie wodą na danym obszarze. Inicjatywę w zakresie tworzenia partnerstw wodnych na terenie powiatu podjęły ośrodki doradztwa rolniczego, w ramach których zostali powołani lokalni koordynatorzy ds. LPW. Forma prawna funkcjonowania LPW jest dowolna i zależna od potrzeb, może to być np. forma listu intencyjnego.

2. Jaki jest cel funkcjonowania LPW?

Głównym celem funkcjonowania LPW jest poprawa gospodarki wodnej na terenie powiatu poprzez:

- aktywizowanie społeczności lokalnych i umacnianie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami,
- diagnoza sytuacji w zakresie zarządzania zasobami wody pod kątem potrzeb rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich,
- wypracowanie wspólnych rozwiązań na rzecz poprawy szeroko pojętej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz współdecydowanie o tym co dzieje się na danym terenie,
- opiniowanie i wypracowanie planów inwestycyjnych związanych z wodą pod kątem bezpieczeństwa i potrzeb mieszkańców jak i zabezpieczenia celów produkcyjnych i ochrony środowiska,
- działania promocyjne i edukacyjne wśród mieszkańców na rzecz racjonalnej gospodarki wodą.

3. Jakie podmioty powinny tworzyć LPW?

LPW powinny zawiązywać się z aktywnym udziałem Ośrodków Doradztwa Rolniczego na obszarze powiatu. W skład partnerstwa powinny wchodzić zarówno podmioty realizujące i odpowiedzialne za zadania w zakresie gospodarowania wodą, jak i osoby/organizacje zainteresowane efektywną gospodarką wodną. Zaczynając od rolników, spółek wodnych i doradców rolniczych, poprzez władze samorządowe – gmina, powiat, region, wraz ze służbami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, jednostkami odpowiedzialnymi za kwestie środowiskowe – RDOŚ oraz ekspertami działającymi w obszarze hydrologii czy hydrotechniki.

4. Jakie działania może podejmować LPW?

Zakłada się, że Lokalne Partnerstwa Wodne będą platformą współpracy w zakresie gospodarki wodnej na obszarach wiejskich. Sprawnie funkcjonujące LPW może identyfikować problemy i podejmować inicjatywy prawne w zakresie niezbędnych zmian – zgłaszać do ministra właściwego ds. gospodarki wodnej. Tego rodzaju działania mogą być podstawą do wprowadzenia nowych rozwiązań w szczególności w zakresie funkcjonowania spółek wodnych czy utrzymania urządzeń melioracji wodnych.

LPW mają również odgrywać rolę doradczą w zakresie realizacji inwestycji dotyczących retencji wodnej na obszarach wiejskich. Mają zainicjować opracowanie Planów rozwoju gospodarki wodą na obszarach wiejskich, które będą zawierały listy inwestycji i lokalnych działań do podjęcia w latach 2022 – 2030 w danym powiecie. Listy te będą stanowiły listy indykatywne do realizacji programów wsparcia z programu rozwoju obszarów wiejskich czy Krajowego Planu Odbudowy oraz innych dostępnych źródeł finansowych w zakresie gospodarki wodą. W ramach LPW będą dyskutowane i opiniowane priorytetowe inwestycje wodne, które powinny zostać w pierwszej kolejności sfinansowane i zrealizowane w danym powiecie. Plany rozwoju gospodarki wodą na obszarach wiejskich na lata 2022 – 2030 to podstawowe dokumenty, które powinny zostać wypracowane w ramach LPW i stanowić podstawę do długoterminowych działań.

LPW mogą również prowadzić działania informacyjne na swoim terenie. Zapraszać ekspertów, wymieniać się doświadczeniami, korzystać z doświadczeń innych LPW.

Proponowany dla LPW zakres tematyczny opracowania w celu ułatwienia realizacji inwestycji oraz podejmowania innych działań poprawiających gospodarkę wodą na terenie powiatu na którym działa Lokalne Partnerstwo Wodne

Najistotniejsze potrzeby w zakresie gospodarowania wodą w rolnictwie na obszarze powiatu, uwzględniając wiedzę i materiały zgromadzone przez LPW

Dokument nie powinien być zbyt obszernym materiałem. Oczywiście to zależy ile materiałów na temat wody w danym powiecie już jest i jaka lista inwestycji będzie proponowana. Ale najważniejsze jest, żeby tę wiedzę zgromadzić w jednym miejscu, wymienić się informacjami w ramach członków LPW i na tej podstawie pokazać, w których miejscach są największe potrzeby inwestycyjne i czy jest potencjał w powiecie, żeby je zrealizować.

**Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich
na lata 2022 - 2030
Lokalne Partnerstwo Wodne w powiecie „X” –**

1. Wstęp

Ogólny i krótki opis powiatu i charakteryzujący utworzone partnerstwo podmiotów i osób fizycznych, w tym:

- lokalizacja – położenie w województwie, liczba gmin (wiejskie, miejskie, miejsko-wiejskie, RZGW, Zarząd zlewni, itp.);
- ogólna charakterystyka powiatu, podstawowe informacje (udział, gruntów ornych, trwałych użytków zielonych, lasów, obszarów cennych przyrodniczo);
- charakterystyka rolnictwa w skali powiatu: produkcja zwierzęca, produkcja roślinna, w tym warunki glebowe (rodzaj gleby, klasa);
- charakterystyka partnerstwa (kto wchodzi w skład LPW), w szczególności funkcjonowanie Spółek Wodnych i ich potencjał;

2. Lista aktualnych dokumentów strategicznych odnoszących się do gmin i powiatu, których treści mają znaczenie dla gospodarki wodą na terenie powiatu.

Diagnoza obszaru, identyfikacja potrzeb i problemów powinna być zgodna z dokumentami strategicznymi.

3. Diagnoza zasobów wodnych

- charakterystyka hydrologiczna obszaru powiatu (jakie rzeki, jeziora, zbiorniki wodne, cieki wodne naturalne/uregulowane, czy są obszary zmeliorowane, jaka powierzchnia itd.);
- opis zasobów wodnych od strony przyrodniczej, gospodarczej (zapotrzebowanie na wodę), w tym pokazanie mocnych i słabych stron – w kontekście inwestycyjnym;

- obecne zasoby, lokalizacja i stan infrastruktury wodnej (na podstawie danych z RZGW/Zarządów Zlewni/Nadzorów Wodnych, spółek wodnych).

4. Identyfikacja potrzeb i problemów w zakresie gospodarki wodnej powiatu

4.1. Rolnictwo

- informacje na temat oczekiwań rolników/innych podmiotów rolniczych w zakresie przeprowadzenia działań inwestycyjnych
- lista problemów

4.2. Środowisko

- informacje o potrzebach renaturyzacji rzek na terenie powiatu (np. z Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych);
- informacje o gospodarce wodnej na terenach leśnych powiatu na podstawie danych z nadleśnictw.
- informacje o możliwościach zachowania, odtworzenia, przywrócenia lepszego funkcjonowania obszarów podmokłych, zalewowych, torfowisk, bagien.

4.3. Społeczeństwo

- informacje dotyczące zapotrzebowania na wodę pitną;
- stopień zwodociągowania i skanalizowania obszaru

4.4 Inne potrzeby/problemy

- czy np. odwodnienia inwestycji drogowych nie wpływają na podtopienia obszarów rolniczych?
- czy odwodnienia osiedli nie ograniczają aktywnej pojemności rzek odbierających wodę z obszarów rolniczych? ;

5. Określenie celów strategicznych

Na podstawie diagnozy i identyfikacji potrzeb określić 2-3 główne cele strategiczne.

6. Lista inwestycji i lokalnych działań do podjęcia w powiecie (wg załączonej tabeli)

- inwestycje proponowane przez LPW do realizacji (po uwzględnieniu i przeanalizowaniu zaplanowanych już inwestycji przez inne podmioty zarządzające gospodarką wodną w skali lokalnej);
- przybliżona wycena każdego z działań – na podstawie danych dla analogicznych działań prowadzonych w województwie ;
- przybliżona analiza oddziaływania inwestycji na środowisko (w szczególności pod kątem wpływu na siedliska, migrację organizmów związanych ze środowiskiem wodnym);
- identyfikacja interesariuszy każdego działania;
- termin realizacji danego przedsięwzięcia;
- monitoring skuteczności działań (każde działanie na liście powinno mieć wskazany monitoring skuteczności działania zorientowany na ilościową lub jakościową ocenę zażegnania problemów przez podjęte działania).

7. Plan rozwoju LPW w powiecie – propozycje dalszych działań przyjęte przez członków LPW

